

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3290

av Paula Bieler och Markus Wiechel (båda SD)

med anledning av prop. 2015/16:54 Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2015/16:54 Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända.

Motivering

Regeringen har presenterat ett förslag till ny lagstiftning som belägger kommuner med en skyldighet att efter anvisning ta emot vissa personer som beviljats uppehållstillstånd, i en förenklad sammanfattning de som bedömts vara flyktingar eller skyddsbehövande, samt deras anhöriga. Sverigedemokraterna är, av flera skäl, starkt kritiska till det liggande förslaget.

Inledningsvis kan dock fastslås att propositionen trots allt innehåller vissa konstateranden som Sverigedemokraterna kan instämma i. Ett sådant är att det nuvarande systemet för mottagande inte är hållbart. Ett annat är att faktorer såsom arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och befintligt antal invandrade personer i en kommun i allra högsta grad påverkar förutsättningarna för hur väl mottagande och etablering fungerar.

Dessvärre tycks regeringen ta väldigt lätt på dessa konstateranden. Att nuvarande system inte är hållbart förskjuts till att handla om att enskilda kommuner inte skulle vilja ta ansvar, snarare än faktiska kapacitetsbrister. De faktorer som räknas upp som relevanta att ta hänsyn till vid fördelning anses inte relevanta nog för att kunna utgöra, åtminstone inom vissa tidsramar, grunder nog att inte alls kunna anordna något kommunmottagande. Om systemen är överbelastade avhjälpas inte detta med en jämnt fördelad överbelastning, bristerna kvarstår. Detta förringas dock i propositionen.

För att ytterligare understryka bristen på ansvar i propositionen hänvisas till hur remissinstansers oro avseende bostadsbrist besvarats. I stället för att förhålla sig till det faktum att det på många håll saknas bostäder anförs i propositionen att detta faktum är kommunernas eget fel då de inte byggt tillräckligt tidigare. Det förs ett resonemang om att en tvingande lagstiftning kommer medföra att bostadsbyggande ska ske till ett sådant överutbud att kommuner alltid ska stå redo att ta emot anvisade invandrare. Detta är en i vår mening djupt problematisk ingång till en i allra högsta grad avgörande faktor för mottagande.

Sverigedemokraterna menar att det finns ett behov av att stärka, snarare än försvaga, kommuners självbestämmande avseende mottagande av både asylsökande och de personer som beviljats asyl. Eftersom det endast är kommunerna själva som har vetskapen om befolkningens vilja såväl som kommunens möjligheter och resurser är det för oss en självklarhet att det också bör vara upp till kommunerna att avgöra om dessa kan och bör anordna sådant mottagande. Därför menar vi att anvisningar endast ska ske till kommuner som frivilligt tecknat avtal med Migrationsverket, och aldrig i större omfattning än vad dessa avtal fastslår.

I detta sammanhang vill vi särskilt lyfta upp det problematiska i att kommuner enligt regeringens nuvarande förslag inte ens ska ha möjlighet att överklaga anvisningar. Det är enligt oss ett allvarligt ingrepp i det kommunala självstyret, och inget som staten kan köpa sig fri från genom extra finansiellt stöd eller nya tolkningar om vad som utgör allmänintresse. Framför allt kan kommunerna inte anses ansvariga för att sörja för en invandringspolitik som beslutats om på statlig nivå, det ansvaret bör ligga på just staten.

I regeringsformen 14 kap. 3 § fastslås följande: ”En inskränkning i den kommunala självstyrelsen bör inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den.” I lagrådsremissen framhölls en skyldighet att undersöka om det syfte som den tänkta regleringen tar sikte på kan uppnås på ett för det kommunala självbestämmandet mindre ingripande sätt. Då riksdagen kan fatta beslut som påverkar antalet beviljade uppehållstillstånd i landet är det Sverigedemokraternas mening att den överbelastning av mottagningssystemen som lett fram till propositionen löses på ett för kommunerna mindre ingripande sätt. Det är således vår bedömning att inskränkningen av det kommunala självstyret inte står i proportion till den åtgärd man vill uppnå.

Sverigedemokraterna delar inte heller regeringens bild av vilket slags mottagningsbehov som finns. Vår åsikt är att de berörda grupperna i första hand ska erbjudas skydd. I dagsläget rör det sig dessutom om personer som rimligtvis borde erbjudas detta skydd på annan plats än i Sverige, då Sverige inte är det närmsta säkra område som finns till de kriser personerna bedöms ha flytt från och då vår utgångspunkt är att skydd bör erbjudas just så snart personer når säkerhet. Men även givet en sådan

situation att personer beviljats uppehållstillstånd av flyktingskäl eller annat skyddsbehov är det vår mening att det i ett sådant läge är fel att bygga upp system för mottagande som fokuserar på permanent bosättning snarare än att just säkerställa skyddsbehoven.

Ett välfungerande permanent mottagande kan enligt vår mening aldrig bygga på tvång, vare sig det rör sig om tvingande lagstiftning avseende mottagande i en kommun som inte anser sig ha förutsättningar eller tvångshänvisning av nyanlända till samhällen de inte uttryckt önskan att bo i. Det finns flera anledningar till detta. En tvingande lagstiftning löser inte, som vi redan framhållit, de praktiska problem som föreligger – så som arbetsmarknadsbalans, bostadsbrist eller humankapital nog att täcka välfärdsbehov. Dessa problem finns tvärtom kvar, och åtgärdas inte heller genom extra resurser i form av ökade schablonbelopp eller annat finansiellt stöd. En tvingande lagstiftning skapar dessutom en situation där motsättningar mellan samhälle och individ kan uppstå då bosättningen inte bygger på en ömsesidig önskan och frivillig beredskap att välkomna respektive välkomnas in i existerande samhälle.

Avslutningsvis är det anmärkningsvärt att propositionen föreslår att anvisning ska ske även av personer som beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person som tidigare beviljats uppehållstillstånd av flyktingskäl eller andra skyddsbehov. För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att sådana uppehållstillstånd endast ska beviljas om anknytningspersonen uppfyller vissa skarpa försörjningskrav, där boende ingår. Således är det enligt vår mening orimligt att över huvud taget ha en anvisningsprocess för anhöriginvandrare.

Paula Bieler (SD)

Markus Wiechel (SD)